

Cyklus: Nebo na zemi

Vitalij Olijnik

3. Zariadenie svätyne

Vitajte, milí diváci. Dnes pokračujeme s Vitalijom Olijnikom v rozhovore na tému Svätyňa. V predchádzajúcich dvoch častiach sme vám ukázali taký všeobecný pohľad na túto tému, no dnes už budeme hovoriť konkrétnejšie o predmetoch svätyne a o ich duchovnom zmysle. Teda, ako nám pomáhajú pochopiť dnes zmysel svätyne. Vitajte Vitalij, radi vás vidíme v našom štúdiu.

Dobrý deň Jelena.

A moja prvá otázka: Naozaj je Mojžišova svätyňa, ktorú postavili izraeliti na púšti to isté, čo je v nebi?

Biblia používa celý rad slov, ktoré ukazujú vzájomný vzťah pozemskej a nebeskej svätyne. A keby sme mali čas, mohli by sme vymenovať tie slová atď. No každé z tých slov zobrazuje rôzne hrany toho, aký je tento vzájomný vzťah. A ani jedno zo slov neznamená úplnú zhodu. Teda, ide o súlad, čo sa týka podobnosti, čo sa týka funkcií, celkového plánu, ide o súlad, čo sa týka hlavného princípu zariadenia, no nejde o zhodu napr. ohľadom rozmerov atď.

Takže, svätyňa postavená za Mojžiša na zemi, nebola presná kópia toho, čo je na nebi.

Kópia je nesprávny názov. Okrem toho, pozrite sa Jelena, na stránkach Svätého písma máme 3 chrámy, ktoré sú detailne opísané. Mojžišova svätyňa - svätostánok, ďalej Šalamúnov chrám a chrám, ktorý bol ukázaný prorokovi Ezechielovi.

A sú to 3 rôzne konštrukcie, 3 rôzne stavby, čo sa týka do rozmerov. Sú rôzne, čo sa týka množstva predmetov, ktoré sa tam nachádzali. Napríklad, u Mojžiša bol len jeden sedemramenný svietnik, menorá, v Šalamúnovom chráme ich bolo niekoľko. Bola to väčšia miestnosť, bolo treba viac svetla.

To som nevedela.

Teraz, čo sa týka stolov, na ktorých ležali chleby, tiež ich bolo viac, atď. Teda, množstvo býva rôzne, no vždy je rovnaký všeobecný princíp zariadenia: nádvorie, svätyňa, svätyňa svätých.

Všetky predmety, mohlo ich byť viac alebo menej, no všetky sa tam nachádzajú, a celkový princíp zariadenia a čo je hlavné, rovnaká služba prebiehala aj v jednom, aj v druhom, aj v treťom chráme. A keďže všetky tri chrámy ukazovali nato, čo sa reálne začne od 1. storočia nášho letopočtu, kedy Ježiš začne svoju veľkňazskú službu, preto sa neviažeme len na jeden vzor.

Dobre, takže povedzme si ten hlavný princíp, ktorý zjednocuje službu vo všetkých svätyniach. Aký je hlavný princíp a čo určite musí byť vo svätyni? Čo to je?

Keďže svätyňa je Božie rozprávanie o tom, ako Boh rieši problém hriechu, preto keď začneme obetným oltárom, ktorý stál pri vchode a skončíme truhlou zmluvy, ktorá sa nachádzala vo svätyni svätých, je to názorná ukážka Božích cieľov, ktoré Boh chce dosiahnuť v živote a skúsenosti človeka - jednotlivca a tiež v celej histórii spasenia, od momentu, kedy nás Boh začal vyťahovať z hriechu a viesť k svätosti, až po samotný koniec, kedy bude naše telo oslávené a bude podobné Jeho slávnemu telu.

Rozumiem. Teraz na obrazovke vidíme obetný oltár. Povedzte, čo sa na ňom robilo a aký je duchovný zmysel tohto predmetu.

Obetný oltár je prvé, čo uvidíme na ceste k svätyni. Nachádzal sa na nádvorí. A len po obetný oltár sa mohol dostať človek, ktorý nebol kňazom z rodu Levitov, bolo to miesto, kde sa prinášali obeť, existovalo mnoho rôznych druhov obetí - je spaľovaná obeť, obeť za hriech, obeť za vinu, pokrmová obeť ... - a každá z nich mala svoju funkciu, no hlavný zmysel je všade rovnaký: je to prenos hriechu z človeka na obetované zviera, na obetný oltár, na kňaza a na svätyňu.

Správne som počula, že človek, ktorý priniesol túto obeť, on sa mohol nachádzať len pri tomto oltári, ďalej nemohol ísť?

Ďalej nemohol ísť.

A ďalej mohol ísť len kňaz.

A aký to malo duchovný zmysel? Že sa prenášal hriech z človeka na zviera?

U proroka Izaiáša sa hovorí o Mesiášovi jazykom prinášania obetí. 53. kapitola Izaiáša hovorí o tom, že On ako baránok neotvoril ústa, že Hospodin vložil na Neho hriechy nás všetkých.

A keď potom Ján Krstiteľ ako kňaz slúžil, bol potomkom kňazskej triedy Abiášovej, a čo treba zdôrazniť, že Ján Krstiteľ bol sám kňazom, teda mal právo kázať, slúžiť atď., Ján Krstiteľ bol synom kňaza Zachariáša a ukázal na Ježiša Krista: Hľa Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta.

Takže, všetky baránky, všetky obetované zvieratá, ktoré sa prinášali na tomto oltári, ukazovali na vykupiteľné poslanie Ježiša Krista. A dnes môže každý človek použiť ten istý mechanizmus. Mechanizmus sa nezmenil.

Teda nato, aby sa človek oslobodil od hriechu, je potrebné si ho uvedomiť a vyznať ho, v tomto prípade vložiť ho na Baránka Božieho Ježiša Krista a povedať: "Verím, že za tento hriech je už zaplatené a tento hriech je už vykúpený". Teda, dnes tento mechanizmus stále funguje a iný mechanizmus nemôže byť.

Preto, materiálne prevedenie a formát realizácie tejto obete sa zmenil, pretože dnes chrám na zemi už neexistuje, bol zničený v roku 70 nášho letopočtu, Boh dovolil, aby sa to stalo, pretože vtedy už prebiehala služba v nebeskej svätyni, no mechanizmy zostali identické.

Dobre, čo sa dialo ďalej? Obeť bola prinesená a čo bolo ďalej? Kňaz vchádza do prvej časti chrámu ...

Po obetnom oltári, keď kňaz ide na službu ďalej, prichádza k umývadlu.

Čo je to?

V 1. knihe Kráľov 7. kapitole, verš 23 sa opisuje toto umývadlo už v Šalamúnovom chráme a pozrime sa, čo tu vidíme: *"23 Potom urobil liate more z medi, desať laktov od jedného okraja k druhému, dookola okrúhle, päť laktov vysoké ..."*

Teda, lakeť je približne pol metra, a preto priemer toho mora bol 5 metrov, to je dosť veľa, a je napísané, že jeho výška bola 5 laktov, teda 2,5 metra.

Ved' to bolo ohromne veľké.

Bol to bazén. A keď kňazi vykonávali očisťovanie, a podľa hebrejskej tradície je to nespochybniteľné, vykonávali úplné ponorenie sa, úplné očistenie sa.

A toto som nevedela. Počkajte: ponorenie koho?

Samotného kňaza.

Kňaz sa úplne ponoril do toho mora ...

... aby mohol vykonávať službu, musel byť rituálne čistý, a keď si kladieme otázku, ako súvisí táto služba so službou, ktorá je opísaná v novozákonnej dobe, tak je dôležité si pamätať, že my všetci, ktorí sme v Ježišovi Kristovi získali Spasiteľa, vyznali sme v Ňom Baránka Božieho a uzavreli sme s Ním zmluvu, sme nazvaní kráľovským kňazstvom. Je to v 1. liste Petra 2. kapitola, verš 9.

A toto očisťovanie nejako súvisí s krstom?

Toto očisťovanie je krst.

Teda očisťovanie sa kňaza ...

... je dnes totožné s našim krstom.

A veľmi dôležité je si všimnúť, že keď sa kňaz očistil, obliekol sa do kňazského odevu, ktorý je ľanový, bielej farby.

To niečo znamená?

A odev bielej farby kresťania dobre poznajú. Podľa apoštolských listov, tento odev, okrem toho, že symbolizuje očistenie alebo čistotu od hriechov, je ešte aj znakom práva vykonávať kňazskú službu, pretože biely odev je ľanový odev.

Ten známy obraz z 3. kapitoly proroka Zachariáša (verš 4), kde je napísané: *"Pozri, sňal som z teba tvoju vinu a obliekam ťa do slávnostného rúcha"*, do bieleho rúcha, to je opis kňaza a kňazského odevu.

Preto, každý veriaci, každý kresťan, nielenže v Kristovi dostáva spasenie, on získava status služobníka a preto ďalšiu cestu prechádza už ako kňaz, pretože v období Starého zákona mohol dôjsť len po obeť. V období Nového zákona vchádzame ďalej vďaka službe Ježiša Krista.

To je veľmi zaujímavé, to som nevedela. Čo sa deje ďalej?

Potom kňaz vchádza do prvého oddelenia ... a čo tam vidíme?

Vchádzame do prvého oddelenia svätyne. A po ľavej ruke stojí menora, sedemramenný svietnik. U Mojžiša jeden, u Šalamúna viac.

Čo to znamená v duchovnom zmysle?

Prvé, čo si treba všimnúť: vo svätyni neboli okná, preto menora bola jediným zdrojom svetla.

Symbolika je tu taká, že svetlo odháňa tmu a keby som to mal povedať krátko, tak vo Svätom písme môžeme vybrať 3 momenty ako naplnenie tohto predobrazu: po prvé, samotný Hospodin je v Biblii nazvaný svetlom, svietnikom, potom Jeho slovo: *"Tvoje slovo je sviecou mojej nohe a svetlom môjmu chodníku"* (Žalm 119,105), a potom sám človek je povolaný, aby sa stal svetlom: *"Vy ste svetlo sveta"* (Matúš 5,14).

Teda, keď sa človek zoznamuje s Bohom, *"ktorý osvecuje každého človeka prichádzajúceho na svet"* (Ján 1,9), keď sa človek osvecuje cez Božie slovo a živí sa týmto slovom, vtedy človek začína odrážať tieto lúče svetla od samotného Hospodina, začína odrážať Jeho pravdu a vtedy začína svietiť, ako je napísané u apoštola Pavla: *"svieťte ako svetlá"* v tomto rozvrátenom svete (Filipským 2,15). Preto toto je základný význam, keď hovoríme vo všeobecných termínoch, toho, čo máme na ľavej strane.

A čo tam ešte bolo?

Pozeráme sa po pravej ruke a tam stojí stôl. Na ňom je 12 nekvasených chlebov, a u nás v synodálnom preklade (aj v slovenskom) je napísané, že sú to "predkladané" chleby.

A čo to znamená? Je to také nezrozumiteľné slovo.

Áno, nepochopiteľné slovo. Presnejší preklad a zrozumiteľnejší preklad je, že sú to chleby "prítomnosti". Doslova sú to chleby prítomnosti. A nie je ťažké si domyslieť, o Koho prítomnosť ide.

Ježiš o sebe povedal, že je chlieb.

No keď berieme do úvahy ešte obdobie pred Golgotou, pred službou Ježiša Krista, tak počet 12 je počet izraelských kmeňov. A Boh takto ukazoval, že je prítomný. On je prítomný v živote každého z týchto 12 kmeňov. On je tým chlebom.

A v období služby Ježiša Krista, Kristus o sebe hovoril, že On je chlieb života. A On je darcom života fyzického, duchovného života.

A možno trochu odbočím, no je zaujímavé si všimnúť, že tieto chleby sa menili raz za týždeň.

Raz za týždeň?

V sobotu ... Áno.

Práve v sobotu?

A v Biblii je chlebom nazvané aj Božie slovo. Teda, Boh naplňal Svojou prítomnosťou, osobitnou prítomnosťou sobotný deň. A keď sa pozrieme nato, ako je táto otázka opísaná vo Svätom písme, tam je napísané: *"Zachovávajúte moje soboty..., aby ste poznali, že ja, Hospodin, vás posväcujem"* (2. Mojžišova 31,12).

Teda, v tomto osobitnom dni, ktorý Hospodin oddelil od samotného stvorenia, On naplňa Sebou každého, kto si oddelí čas nato, aby bol prístupný Božej prítomnosti vo svojom živote.

Práve v sobotu.

Práve v sobotu. V sobotu osobitným spôsobom.

No o čo ide, keď sa pozriete na hebrejskú tradíciu, tak tradícia hovorí, že, možno urobme krok späť, v Tóre (5 kníh Mojžišových) je napísané, že kňazi majú zjesť tie chleby.

Áno.

No predstavte si, že bochník preležal týždeň na púšti, ako je ho možné jesť, veď sa z neho stane vražedná zbraň, však? :)

A hebrejská tradícia hovorí, v Biblii to nie je napísané, no predpokladať môžeme a znie to dosť logicky, oni hovoria o tom, že keďže v chráme bola Božia prítomnosť, tak po odložení týchto chlebov, boli chleby rovnako teplé a čerstvé, ako pred týždňom, kedy ich tam dali.

Ohromujúce.

Potom sa dá pochopiť, ako bolo možné chleby jesť. Teda, hovoríme o tom, že Božia životodarná prítomnosť, Jeho životodarný duch, ktorého On posielal, toto všetko bolo symbolicky predstavené v tom chlebe.

Teda, bez Boha, bez Jeho prítomnosti by sme hneď zmizli - na úrovni nášho fyzického bytia, na úrovni nášho duchovného bytia. Toto je aspoň trošku o tom, čo tam bolo symbolicky predstavené.

Sláva Bohu. Dobre, bolo ešte niečo v prvom oddelení svätyne?

Pozreli sme sa naľavo, potom sme pozreli napravo a teraz sa pozeráme priamo. A priamo pred oponou stojí, čo sa týka rozmerov menší predmet, je to tzv. kadidlový oltár. Mal šírku 1 lakeť, teda mal rozmery cca 50 x 50 centimetrov. A čo sa dialo tam?

Ešte raz ... 50 cm x 50 cm ... teda maličký.

Áno, to je jeho plocha. A výškou bol, povedzme, dosť vysoký, takže sa nebolo treba zohýbať. Čo sa tu odohrávalo?

Keď sa na obetnom oltári ráno a večer prinášala spaľovaná obeť, bola to tzv. ustavičná spaľovaná obeť, tak sa uhlíky z tejto obete vnášali každý deň, ráno a večer, do kadidelnice vo svätyňi, pridal sa tymián do špeciálnej kadidlovej zmesi, ktorá je opísaná v Biblii, a vyrábalo sa voňavé kadidlo, a ráno a večer sa toto voňavé kadidlo páliť.

A toto niečo symbolizovalo? Čo to znamenalo?

V knihe Žalmov je napísané: *"Nech sa vznáša moja modlitba ako tymián, pozdvihnutie mojich rúk ako večerná obeť."* (Žalm 141,2)

Teda, to je symbol našich modlitieb?

Je to symbol modlitieb. No nie je to len symbol, pretože v období, kedy fungoval chrám, v období, kedy sa slúžilo v chráme, fungoval aj modlitebný kalendár. Teda, okrem toho, že sa môžeme vždy obrátiť na Hospodina, fakticky 5 knihami Mojžišovými a službou vo svätyňi bol nastavený modlitebný harmonogram minimálne 2 krát, teda modlíme sa ráno a večer.

V knihe evanjelium Lukáša sa opisuje, ako kňaz Zachariáš konal službu, páliť kadidlo, a tam je taká veľmi dôležitá veta, ktorá ukazuje, ako bola synchronizovaná modlitebná služba nielen na symbolickej úrovni, ale na úrovni faktickej účasti modliacich sa, s touto kadidlovou službou.

V evanjeliu Lukáša, v 1. kapitole, verš 8 a ďalej je napísané: *"8 I stalo sa, keď on konal pred Bohom kňazskú službu podľa poriadku svojej triedy, 9 že podľa obyčaje kňazskej služby losovaním mu pripadlo, aby vošiel do chrámu Pánovho a priniesol kadidlovú obeť. 10 A všetko množstvo ľudu v hodinu kadidlovej obete sa modlilo vonku."*

Teda, čo sa dialo. Tí, ktorí žili v Jeruzaleme, prichádzali k chrámu a modlili sa v tom čase, kedy kňaz na symbolickej úrovni pálił tymián.

Ako často sa to dialo? Raz za rok?

Každý deň.

Každý deň. Ranná a večerná spaľovaná obeť.

A všetci ľudia každé ráno prichádzali... Všetci, ktorí žili v Jeruzaleme.

Máme opis proroka Daniela, ktorý sa nachádzal v zajatí. Čo robil? Otváral okná na hornej izbe, smerom k Jeruzalemu, a modlil sa takisto podľa hodín, podľa harmonogramu.

Áno, to som čítala.

Dobre, a ľudia, keď bola svätyňa, ktorá bola na púšti, tiež prichádzali každé ráno?

Pre nich to bolo ľahké, pretože žili v susedstve svätyne.

Teda prichádzali, áno?

Prichádzali ráno a večer.

Áno. No čo je zaujímavé si všimnúť, že bez ohľadu na uzavretie už Novej zmluvy, apoštoli, ako vidíme, pokračovali v modlitbách podľa hodín. Je napísané v Skutkoch apoštolov, že v určenom čase modlitby išli do chrámu, ďalej sa tam stretávali, a najzaujímavejšie je to, že keď otvárame poslednú knihu Biblie, knihu Zjavenie, tak tam sú opísaní nebeskí služobníci, anjeli, ktorí majú kadidelnice, ktorí pália tento tymián pred Hospodinom a hovorí sa o tom, že tento tymián symbolizuje modlitby, modlitby Božieho ľudu.

Preto, dnes sa v nebeskej svätyni tento tymián ustavične páli, a to je dobrá zvesť o tom, že všade, v každom bode zemegule, odkiaľkoľvek sa človek modlí, kedykoľvek sa človek modlí, on tam hore má predstaviteľa, anjela, ktorý koná modlitebnú službu, a modlitby človeka sa vznášajú k Hospodinovi.

A to sa deje 24 hodín.

Áno. A tak mimochodom je veľmi zaujímavé, že je to práve 24 hodín a tiež: koľko máme časových pásiem na zemi?

Neviem.

Tiež 24. A bolo 24 kňazských tried. Samozrejme, časové pásma sú podmienené, dali by sa ich rozdeliť na 30, no tak sa stalo, že bolo 24 kňazských tried, ktoré slúžili, to je 24 tímov, skupín, ktoré prichádzali a podľa poradia slúžili, máme 24 hodín za deň, máme 24 časových zón, ktoré obsiahnu celú zemeguľu, teda znie takáto zvesť: Človeče, v každom momente sa modli a cháp, že tvoju modlitbu predstavia pred nebeský trón, že Hospodin počuje tvoju modlitbu.

Modli sa a teba budú počuť. Každú modlitbu?

„*Volaj ku mne a odpoviem ti*“ (Jeremiáš 33,3), hovorí Sväté písmo. Každú modlitbu, ktorá sa vysloví s úprimným srdcom. Boh nepočuje modlitby iba tých, teda On samozrejme počuje všetko, no nepočuje v zmysle neodpovedá na modlitby tých, ktorí, ako je napísané v Biblii, odkláňajú svoje ucho od počutia Božej vôle, ktorí Boha používajú len ako kúzelníka.

Ako čarovnú paličku: keď mi je zle, vtedy sa modlím.

Keď niet vzájomných vzťahov, tak Boh vo svojej milosti aj vtedy zachraňuje, no samozrejme, že radosť Mu to neprináša.

Dobre, čo sa dialo ďalej? Už sme prešli prvé oddelenie a prišli sme k opone. Čo symbolizovala opona?

Opona oddeľovala miesto, kam mohli prichádzať všetci kňazi, a miesto, kde mohol vchádzať len veľkňaz raz za rok.

Za túto oponu mohol vchádzať len jeden.

Áno. Na sviatok očistenia svätyne, na sviatok Jom kipur alebo presnejšie v origináli Jom ha-kipurim, na deň očistení. A tam sa nachádzal len jeden predmet. Bola to truhla zmluvy. Je to truhlica vyrobená z akáciového dreva, obložená zlatom, s vrchnákom, na ktorom sú dvaja cherubíni z jednej aj z druhej strany, a vo vnútri tejto truhly sa nachádzal Boží zákon, desať Božích prikázaní. Na pravej strane truhly sa nachádzal zákon, ktorý vysvetľoval tieto prikázania, zvitok, kniha zákona alebo ešte ju volajú Mojžišov zákon, a hlavná služba, ktorá prebiehala tam, spočívala v tom, že raz ročne, keď sa hriechy počas celého roku nahromadili, tam vchádzal veľkňaz s krvou kozla pre Hospodina a veľkňaz kropil túto krv na vrchnák a pred vrchnák.

A symbolický význam tohto konania spočíva v tom, že keďže truhla je schránka zákona, zákon určuje, čo je dobro a čo je zlo, čo je hriech.

Áno, je to určitý štandard.

Áno. A keď je hriech vykonaný, tak odplatou za hriech je smrť, hovorí Sväté písmo. A nie je to kvôli tomu, že Boh nás trestá. Ale kvôli tomu samotnému faktu, že len Boh je zdrojom života.

A u proroka Izaiáša, v 59. kapitole, verši 2 je napísané, že neprávosti, hriechy spôsobujú rozdelenie medzi nami a Bohom. A tento problém treba riešiť. Ako sa riešiť?

Keď sa krvou zástupného obetného zvieraťa pokropila truhla zmluvy, vtedy boli na symbolickej úrovni požiadavky zákona uspokojené. A ľudia mohli ďalej žiť, pretože niekto za nich niesol tú vinu.

Geniálne.

A keďže sme už povedali, že všetky obetné zvieratá poukazovali na obeť Ježiša Krista, tak v tomto prípade je to práve On, ktorý zobral na všetky naše hriechy kvôli tomu, aby predstúpil pred Božiu tvár a prihováral sa na nás.

Geniálne.

No Jelena, viete, čo to ešte znamená? Že nebeská svätyňa je teraz poškvrnená. Je napísané v Liste Židom v 9. kapitole, že sa potrebuje očistiť.

Povedzme, keď sa modlíte, veríte, že Boh očistil vaše hriechy, áno? Kam hriech odchádza?

Neviem, určite sa tam niekde hromadí.

Teda, Boh berie na seba zodpovednosť za vás, On berie z vás hriech, no hriech je na ňom. No keďže, ako sme hovoril minule, Boh je spravodlivý, svätý, oddelený od hriešnikov, On nemôže hriech niesť navždy a musí nastať moment, kedy budú všetky hriechy vložené na diabla, na satana, ktorý je pôvodcom hriechu. A vtedy sa kruh uzavrie.

Skutočná spravodlivosť zvíťazí.

A vtedy bude celá cesta od obetného oltára po svätyňu svätých dokončená.

Ešte by som sa chcela spýtať: Tá opona, ktorá tam visela, sa roztrhla zvrchu nadol, keď Ježiš zomrel.

Áno.

Počula som, že tá opona je symbol hriechu a keď Ježiš zomrel, opona už neexistuje a my môžeme vďaka tomu priamo prichádzať do svätyne svätých. Teda priamo prichádzať komunikovať s Bohom.

V Biblii je odhalených niekoľko úrovní zmyslu tej opony. Že je to symbol hriechu je pravda, pretože práve na ňu, na túto oponu sa kropila krv obete za hriech. A keď sa opona roztrhla, znamenalo to odstránenie hriechu, to je pravda. Pravda je aj to, že opona zakrývala šekinu, Božiu slávu...

...ako naše hriechy oddeľujú nás od Boha.

A teraz, keď bola obeť prinesená, tak máme otvorený priamy prístup k Bohu.

Teda, my môžeme vďaka obeti Ježiša priamo prichádzať do nebeského chrámu.

Áno, vy teraz prakticky hovoríte jazykom Listu Židom, kde sa hovorí o tom, že *"máme smelú dôveru vojsť do svätyne, novou a živou cestou, skrze krv Ježiša Krista"*.

Je to prednosť každého, kto v Ježišovi Kristovi získal Baránka Božieho, a tiež, okrem toho získal Veľkňaza, pretože je veľmi dôležité ešte raz zdôrazniť, že očistenie hriechu sa nekončí obeťou Baránka, ono sa tam len začína.

V liste Židom je napísané, že On vošiel do svätyne a vykonal očistenie našich hriechov (Židom 9,12). Teda, keď sústredíme svoju pozornosť len na Ježiša ako Baránka Božieho, a nevenujeme pozornosť službe, ktorú On vykonáva vo svätyni od 1. storočia nášho letopočtu, tak proces očistenia od hriechu, ako vidíme, nie je dokončený.

Obdivuhodné. Som ohromená takou Božou múdrosťou, ktorá zo všetkých strán všetko urobila pre človeka, kvôli jeho spaseniu. Chápete, úplne všetko. Teda, nám nič netreba. Potrebujeme len pochopiť, čo urobil Ježiš pre nás. A prijať to a používať to.

Používať to.

Vitalij, ďakujem vám za veľmi zaujímavý rozhovor, veľa som sa dozvedela, a my budeme pokračovať v téme svätyne v ďalších programoch. Dovidenia.

Dovidenia.

Preložené a natitulkované so súhlasom www.3angels.ru.

